ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

ଏସ୍. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 41/1993

(ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1908 ର ଧାରା 100 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ମାମଲାରେ)

ସନାତନ ଓରଫ୍ ସନେଇ ଦାସ (ଯେହେତୁ ମୃତ) .... ଆବେଦନକାରୀମାନେ
ତାଙ୍କ ଏଲ୍ ଆର୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

-ବନାମ -

ସାନନ୍ଦ ଦାସ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ .... ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ

ଏହି ମାମଲାରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ:

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପି. କେ. ମିଶ୍ର, ଏନ୍. ସି. ପତି, ଏ. କେ. ସାହୁ, ଏସ୍. ରଥ, ବି. ସି. ପଣ୍ଡା, ଏବଂ ବି. ଦାସ, ଅଧିବକ୍ତା

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏ. ଦାଶ, ଅଧିବକ୍ତା

ଏହି ମାମଲାରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ:-

ପୀଠାସୀନ :

ଏ. ସି. ବେହେରା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

HIGH COURT ORISSA

ରାୟ

ଶୁଣାଣି ତାରିଖ : 11.12.2023 / ରାୟ ତାରିଖ : 29.01.2024

ଏ. ସି. ବେହେରା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏହି ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନକୁ ନିଶ୍ଚିତକାରୀ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଗତ କରାଯାଇଛି ।

2. ଏହି ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଟି. ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 196/1989 ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବାଦୀ ଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ଟି. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 40/1990 ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଥିଲେ ।

3. ଏହି ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଟି. ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 196/1989 ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ଟି. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 40/1990 ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଆବେଦନରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଥିଲେ ।

ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଟି. ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 196/1989 ମାଧ୍ୟମରେ ବାଦୀମାନଙ୍କ (ଯେଉଁମାନେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ) ମକଦ୍ଦମା ଘୋଷଣା ଏବଂ ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଥିଲା ।

ବାଦୀମାନଙ୍କ ବାଦ ପତ୍ରରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଦୃଢ କଥନ ଅନୁଯାୟୀ, ବଳରାମ ଦାସ ସେମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ପୂର୍ବଜ ଥିଲେ ।

ବାଦୀମାନଙ୍କ ପାରିବାରିକ ବଂଶାବଳୀ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ତର୍ଜମା ପାଇଁ, ସେମାନଙ୍କ ବାଦ ପତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସେମାନଙ୍କ ପରିବାରର ବଂଶବୃତ୍ତାନ୍ତ ଏକ ତୁରନ୍ତ ସନ୍ଦର୍ଭ ପାଇଁ ଏଠାରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଛି:-

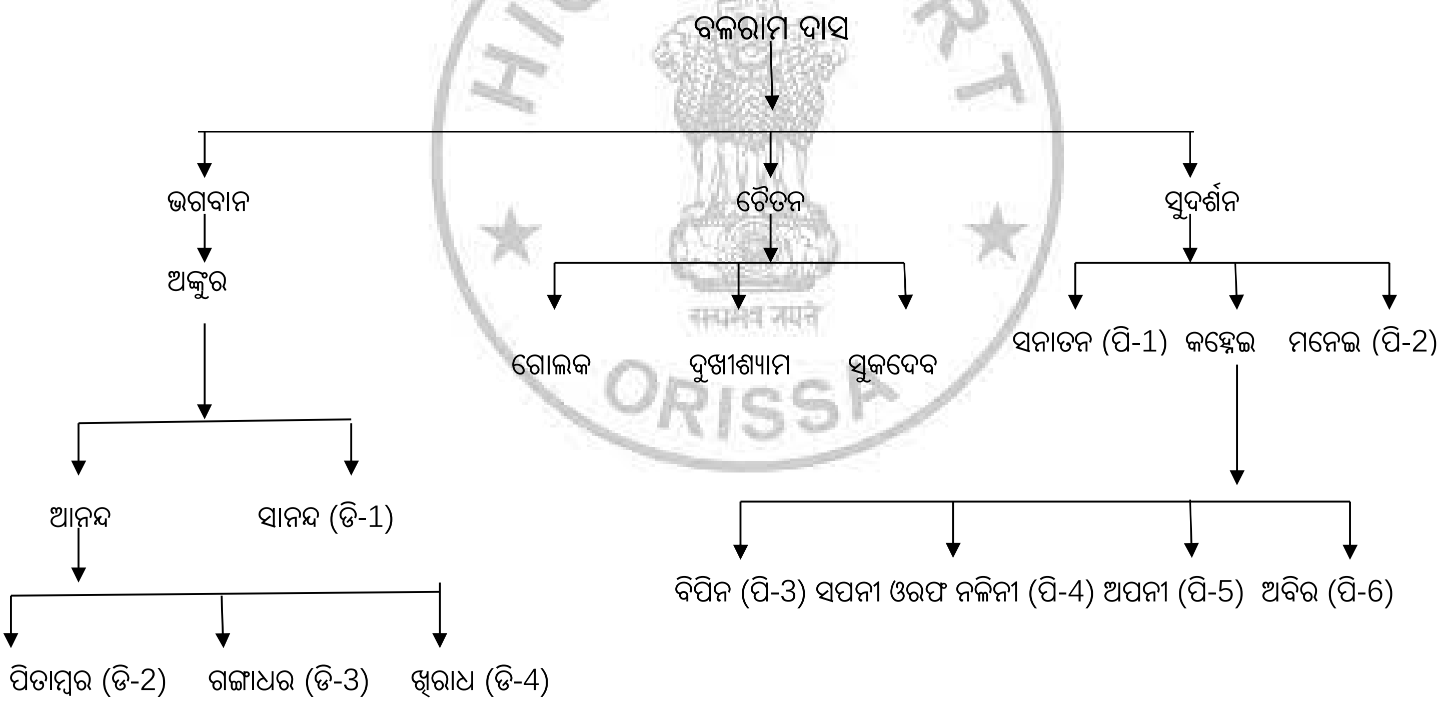

HIGH COURT ORISSA

4. ବାଦୀଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ସେମାନେ (ବାଦୀମାନେ) ସୁଦର୍ଶନ (ଯିଏକି ବଳରାମ ଦାସଙ୍କ ତୃତୀୟ ପୁତ୍ର ଥିଲେ) ଙ୍କ ପରିବାରର ଅଟନ୍ତି । ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଭଗବାନ (ଯିଏକି ବଳରାମ ଦାସଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପୁତ୍ର ଥିଲେ)ଙ୍କ ପରିବାରର ଅଟନ୍ତି । ବଳରାମ ଦାସଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁତ୍ର, ଅର୍ଥାତ୍, ଚୈତନ ଦାସ ବିଭାଜନ ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କ ଦୁଇ ଭାଇ, ଯଥା, ବଳରାମ ଦାସ ଏବଂ ସୁଦର୍ଶନ ଦାସଙ୍କ ଠାରୁ ସବିକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପରେ ଅଲଗା

ହୋଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଭଗବାନ ଦାସ ଏବଂ ସୁଦର୍ଶନ ଦାସ ନିଜ ନିଜ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହ ମିଳିତ ଭାବରେ ରହୁଥିଲେ । ଭଗବାନ ଦାସ ଏବଂ ସୁଦର୍ଶନ ଦାସଙ୍କ ଠାରୁ ବିଭାଜନ ମାଧ୍ୟମରେ ଚୈତନ ଦାସ ଅଲଗା ହେବା ପରେ, ତାଙ୍କର (ଚୈତନ ଦାସ) ଭଗବାନ ଦାସ ଏବଂ ସୁଦର୍ଶନ ଦାସଙ୍କ ଯୌଥ ପରିବାର ପ୍ରତି କୌଣସି ସ୍ୱତ୍ୱ ନଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଚୈତନ ଦାସ ଭଗବାନ ଦାସ ଏବଂ ସୁଦର୍ଶନ ଦାସଙ୍କ ଯୌଥ ପରିବାର ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ସ୍ୱତ୍ୱ ହରାଇଥିଲେ ।

5. ବାଦୀମାନଙ୍କର ବାଦ ପତ୍ରରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନିଶ୍ଚୟ କଥନ ଅନୁଯାୟୀ, ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତି ମୂଳତଃ ରାଜା ବର୍ଧାୱାନଙ୍କ ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧୀନରେ ଥିଲା, ଯାହା କୁଜଙ୍ଗ ଜମିଦାରୀ ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା, ଯାହା ଅନାବାଦୀ ଖାତା ଅଧୀନରେ ଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ବୁଦାଳିଆ ଜଙ୍ଗଲ ଦ୍ୱାରା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଭଗବାନ ଏବଂ ସୁଦର୍ଶନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ସେମାନଙ୍କର ଉପରୋକ୍ତ ବଂଶବୃତ୍ତାନ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ, ସେମାନଙ୍କର ପୁଅ, ଅର୍ଥାତ୍ ଅଙ୍କୁର, ସନାତନ, କହ୍ନେଇ ଏବଂ ମନେଇ 1940 ମସିହାରେ ଚାଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଠାରେ ଚାଷ କରିଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ, ଭଗବାନ ଦାସଙ୍କ ପୁତ୍ର, ଅର୍ଥାତ୍ ଅଙ୍କୁର ଦାସ ପରିବାରର 'କର୍ତ୍ତା' ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ତାଙ୍କର ତଥା ସୁଦର୍ଶନଙ୍କର ସମଗ୍ର ପରିବାରର ପରିଚାଳନା କରୁଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଅର୍ଥାତ୍, 1945 ମସିହାରେ, ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ଅଙ୍କୁର ଦାସ, ସନାତନ ଦାସ, କହ୍ନେଇ ଦାସ ଏବଂ ମନେଇ ଦାସଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେହି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ଦଲିଲ ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେବଳ ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କ ନାମରେ ଜାରି ହୋଇଥିଲା, କାରଣ ସେ ପରିବାରର ପରିଚାଳନା ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । ଯଦିଓ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର କେବଳ ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କ ନାମରେ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଅଙ୍କୁରଙ୍କ ସହିତ ସନାତନ, କହ୍ନେଇ ଏବଂ ମନେଇ ମିଳିତ ଭାବରେ ସମାନ ମାଲିକ ଥିଲେ, କାରଣ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ମିଳିତ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଥିଲା । ତେଣୁ, ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ସମ୍ପତ୍ତି ନ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଉଭୟ ପକ୍ଷ ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମିଳିତ ଭାବରେ ଖଜଣା ଦେଉଥିଲେ ।

ବାଦୀମାନେ ସୁଦର୍ଶନଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଭଗବାନଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

1950 ମସିହାରେ, ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ, ଅର୍ଥାତ୍ ବାଦୀଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କର ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନେ ପରସ୍ପରଠାରୁ ଅଲଗା ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ମାପଯୁପ

ତଥା ସୀମାବନ୍ଧନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରୀକୃତ କରିବା ବିନା ସେମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ଅନୁଯାୟୀ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତି ସମେତ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ମିଳିତ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବଣ୍ଟନ କରିଥିଲେ । ଶେଷ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ, ୟାଦାସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଯଦିଓ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ନଥି ବାଦୀ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ନାମରେ ମିଳିତ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ, ଯେହେତୁ ଅଙ୍କୁର ଦାସ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ତଦାରଖ କରୁଥିଲେ, ସେ (ଅଙ୍କୁର ଦାସ) ବାଦୀଙ୍କ ପଛରେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଅଜାଣତରେ ବିଶେଷ ରୂପରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ କରାୟତ କରି ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତି ନିଜ ନାମରେ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ଛାଡ଼ି ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଆର୍ ଓ ଆର୍ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପ୍ରକାଶନ ପୂର୍ବରୁ ଅଙ୍କୁର ଦାସ 1984 ମସିହାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ହାଲ୍ ଅଧିକାର ଅଭିଲେଖରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ନାମରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତି ବେଆଇନ ଏବଂ ଭୁଲ ଭାବରେ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

6. 1989ର ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ, ଯେତେବେଳେ ବାଦୀମାନେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିର ମାପଯୁପ ତଥା ସୀମାବନ୍ଧନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରୀକୃତ ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ, ସେହି ସମୟରେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ବାଦୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ, ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଶେଷ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ, କୌଣସି ଉପାୟ ନ ପାଇ, ସେମାନେ (ବାଦୀମାନେ) ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଟି. ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 196/1989 ମାଧ୍ୟମରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାଖଲ କରି ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବାଦୀ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ମିଳିତ ମାଲିକାନା ଘୋଷଣା ଏବଂ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକରୁ ସେମାନଙ୍କର ଅଧା ଅଂଶ ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଉପଶମ ସହିତ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ହାଲ୍ ଆର୍. ଓ. ଆର୍. ରେ ନାମ ଚଢାଇବା ଭୁଲ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ, ଯାହା ପାଇଁ ସେମାନେ (ବାଦୀମାନେ) ଆଇନ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷତା ଅନୁଯାୟୀ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ।

ସମସ୍ତ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଟି. ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 196/1989 ମାଧ୍ୟମରେ ମକଦ୍ଦମାରେ ଏକ ତରଫା କରାଯାଇଥିଲା ।

7. ମକଦ୍ଦମାର ଏକ ତରଫା ଶୁଣାଣି ସମୟରେ, ବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ପୁଅକୁ ବାଦୀଙ୍କ ତରଫରୁ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ମାମଲାର ସମର୍ଥନରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ 1, 1/A ଏବଂ 2, ଅର୍ଥାତ୍, ଭଡ଼ା ରସିଦ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ହାଲ୍ ଆର୍ ଓ ଆର୍ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ।

8. ଶୁଣାଣି ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଏବଂ ନଥିରେ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ, ଦସ୍ତାବିଜ ଏବଂ ସାକ୍ଷ୍ୟର ଅନୁଧ୍ୟାନ ପରେ, ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଟି. ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 196/1989 ରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାକୁ 08.05.1990 ତାରିଖରେ ଏକ ତରଫା ଭାବେ ଖାରଜ କରିଥିଲେ, ଏହି କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ଯେ, ନିର୍ବିବାଦ ଭାବରେ, ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ କେବଳ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ନାମରେ, ଅର୍ଥାତ୍, କେବଳ ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କ ନାମରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିର ପଟ୍ଟା ଜାରି କରିଥିଲେ, ଏବଂ ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଉଚ୍ଛେଦ ପରେ, ଅଙ୍କୁର ଦାସ ସରକାରଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଖଜଣା ଦେଉଥିଲେ ଏବଂ ଯେହେତୁ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ହାଲ୍ ଆର୍ ଓ ଆର୍ କେବଳ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ନାମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଯେହେତୁ ଏହା ବାଦୀଙ୍କ ତରଫରୁ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଯେ, ବଳରାମ ଦାସଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁଅ ଅର୍ଥାତ୍ ଚୈତନ, ନିଜ ପରିବାରର ବିଭାଜନ ଅନୁଯାୟୀ, 1930 ମସିହାରେ ଅଲଗା ହୋଇଯାଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରତି କୌଣସି ସ୍ୱତ୍ୱ ରହିଛି, କାରଣ ସରକାର ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମାର ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ରୟତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛି, ଅର୍ଥାତ୍, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଉପରେ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ମକଦ୍ଦମାର ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ (ପ୍ରତିବାଦୀ) ସେହି ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଦଖଲରେ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ବାଦୀଙ୍କ କୌଣସି ଆଗ୍ରହ ନାହିଁ ।

9. 08.05.1990 ତାରିଖରେ ଟି. ଏସ୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 196/1989 ମାଧ୍ୟମରେ ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାର ଉପରୋକ୍ତ ଏକ ତରଫା ଖାରଜକୁ ନେଇ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବା ପରେ, ସେମାନେ (ବାଦୀମାନେ) ଟି. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 40/1990 ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନକାରୀ ହୋଇ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ତାଙ୍କୁ (ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ) ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରି ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ଆଗତ କରି ଏହାକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ।

10. ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଶୁଣାଣି ପରେ, ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଟି. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 40/1990 ମାଧ୍ୟମରେ, ଯଥାକ୍ରମେ 04.11.1992 ଏବଂ 19.11.1992 ତାରିଖର ଏହାର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ (ବାଦୀ)/ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଟି. ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 196/1989 ରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଫଳାଫଳ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ସହମତ/ଗ୍ରହଣ କରି, ବାଦୀଙ୍କ ଉକ୍ତ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଲେ ।

11. ବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଯଥାକ୍ରମେ 04.11.1992 ଏବଂ 19.11.1992 ତାରିଖରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଟି. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 40/1990ର ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିବାର ଉପରୋକ୍ତ ରାୟ ଏବଂ

ଫଏସଲା ଦ୍ୱାରା କ୍ଷୁବ୍ଧ ହେବା ପରେ, ସେମାନେ (ବାଦୀମାନେ) ଆବେଦନକାରୀ ଭାବରେ ଏହି ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନକୁ ଆଗତ କରି ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସେମାନଙ୍କୁ (ପ୍ରତିବାଦୀ) ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରି ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ।

12. ଆଇନର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଉପରେ ଏହି ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍:-

(i) ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ରାୟ ଦେବାରେ ଗୁରୁତର ବେଆଇନତା କରିଛନ୍ତି କି ଯେ, ଅଙ୍କୁର ଦାସ ଯୌଥ ପରିବାରର 'କର୍ତ୍ତା' ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ, କୌଣସି ସାକ୍ଷ୍ୟର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଯେ, ଯୌଥ ପରିବାର ଗଠନ ପାଇଁ କିଛି ମିଳିତ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା ?

(ii) ଯେତେବେଳେ, ବାଦପତ୍ରର ଦାବିକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇନଥିଲା, ସେତେବେଳେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା କି ଯେ, ହାଲ୍ ଆର୍ ଓ ଆର୍ ର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଅନୁଲଗ୍ନକ 2 ମାଧ୍ୟମରେ ଖଣ୍ଡନ କରାଯାଇଛି ?

13. ମୁଁ କେବଳ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ/ବାଦୀମାନଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଶୁଣିଛି, କାରଣ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ/ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ କେହି, ଶୁଣାଣିରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହାଜର ହୋଇନଥିଲେ ।

14. ଟି. ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 196/1989 ଅନୁଯାୟୀ ବାଦୀମାନଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ମାଲିକାନା ଘୋଷଣା ଏବଂ ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଥିଲା ।

ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମାଲିକାନା ଘୋଷଣାର ଡିକ୍ରି ପାଇବା ପାଇଁ ଜଣେ ବାଦୀଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଷୟରେ ଥିବା ଆଇନ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ରାୟର ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପୂର୍ବରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିସାରିଛନ୍ତି: -

> ***(1998) 9 SCC-719 : ରାମ ଦାସ ବନାମ ସଲିମ୍ ଅହମ୍ମଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ*** (ଅନୁଚ୍ଛେଦ-4)—***ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉପଶମ ଅଧିନିୟମ, 1963—ଧାରା 34—ମାଲିକାନା ଘୋଷଣା***—ବାଦୀ ଘୋଷଣା ଅଧିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି ଯଦି ପ୍ରମୁଖ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ଅଧିକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇପାରିବ

ନାହିଁ-କାରଣ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକାନା ପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦାବି କରିବାରେ ଦୁର୍ବଳତା, ବାଦୀଙ୍କ ମାଲିକାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

15. ଏହା ବାଦୀମାନଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ମାମଲା ଯେ, ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ରାଜା ବର୍ଧାୱାନଙ୍କ ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ଜମିଦାରୀ ଅଧୀନରେ ଥିଲା, ଯାହା କୁଜଙ୍ଗ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା । ଉକ୍ତ ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ କେବଳ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ନାମରେ, ଅର୍ଥାତ୍ କେବଳ ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କ ନାମରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଟ୍ଟା ଜାରି କରିଥିଲେ ।

16. 1965 ଏବଂ 1969 ମସିହାରେ ବାଦୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଅନୁଲଗ୍ନକ 1 ଏବଂ 1/A ମାଧ୍ୟମରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଦସ୍ତାବିଜରୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଚ୍ଛେଦ ହେବା ପରେ, ସରକାର କେବଳ ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କ ଠାରୁ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଖଜଣା ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ (ଅଙ୍କୁର ଦାସ) ସରକାର/ରାଜ୍ୟ ଅଧୀନରେ ଏକମାତ୍ର ରୟତ ଭାବେ ସ୍ୱୀକାର ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

17. ବାଦୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ଅନୁଲଗ୍ନକ 2 ମାଧ୍ୟମରେ ହାଲ୍ ଆର୍ ଓ ଆର୍ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଯାଉଛି ଯେ, ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ନାମରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 (ବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ପୁଅ) ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, 1930 ମସିହାରେ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାରରେ ବିଭାଜନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ବିଭାଜନରେ ବଳରାମ ଦାସଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁତ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ ଚୈତନ ଦାସ ଅଲଗା ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ତାପରେ 1950 ମସିହାରେ (ଯାହା ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଚ୍ଛେଦ ପୂର୍ବରୁ ଥିଲା), ତାଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ସଦସ୍ୟମାନେ ଅଲଗା ହୋଇଯାଇଥିଲେ ।

18. ଯେତେବେଳେ, ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ପଟ୍ଟା କେବଳ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ନାମରେ, ଅର୍ଥାତ୍, କେବଳ ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କ ନାମରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଚ୍ଛେଦ ପରେ, ଅର୍ଥାତ୍, ବାଦୀ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନେ ଅଲଗା ହେବା ପରେ, ସରକାର କେବଳ ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କ ଠାରୁ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଖଜଣା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଅନୁଲଗ୍ନକ 1 ଏବଂ 1/A (ଖଜଣା ରସିଦ) ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ହାଲ୍ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ, ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ନାମରେ, ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି, ତେବେ ଏହି ସମୟରେ, ଏହା

କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସହ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକରେ ବାଦୀମାନଙ୍କର ମିଳିତ ମାଲିକାନା ଅଛି । ଯେଉଁଥିପାଇଁ, ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଏହା ଦର୍ଶାଯାଏ ଯେ, ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ବାଦୀଙ୍କର କୌଣସି ସ୍ୱତ୍ୱ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ କେବଳ, ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଏହାର ମାଲିକ ଅଟନ୍ତି, ଏହି କାରଣ ପାଇଁ ଯେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଖଜଣା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କଠାରୁ, ଅର୍ଥାତ୍, ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଚ୍ଛେଦ ପରେ ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କ ଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ହେଉଛି ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ, ଅର୍ଥାତ୍ ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଅଧିକାର ସୃଷ୍ଟି କରିବା ।

ଏହି ଦିଗ ଉପରେ, ଆଇନର ବର୍ଣ୍ଣନାଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପୂର୍ବରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇସାରିଛି:-

I. ***2014 (II) CLR-1217: ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ଜେନା ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଶ୍ରୀମତି ବାସନ୍ତୀ ସେଠୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*** *(ଅନୁଚ୍ଛେଦ-12)*— ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ--ସୃଷ୍ଟି—କାମେଶ୍ୱରଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ଦ୍ୱାରା ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ଦାବି—କାମେଶ୍ୱର ସରକାରଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଖଜଣା ଦେଉଥିଲେ—କୌଣସି ମୂଳ ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ର ପ୍ରମାଣ ନଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ କାମେଶ୍ୱରଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

II. ***40(1974) CLT-888 :ଜଗନ୍ନାଥ ନନ୍ଦ ବନାମ ବିଷ୍ଣୁ ଦଳେଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ***—କୃଷି ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱର ସୃଷ୍ଟି—ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା, ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ, କୃଷି ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଦସ୍ତାବିଜର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଏବଂ ରୟତଙ୍କୁ କେବଳ ଖଜଣା ଗ୍ରହଣ ଦ୍ୱାରା ଏକ କୃଷି ଦଖଲରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ, ଯାହା ପରେ ସେ ଜଣେ ରୟତ ମାନ୍ୟତା ହାସଲ କରିବେ ।

III. ***1992(II) OLR-529—ଡି.ବି.—ମନମୋହନ ରାଉତ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ—(ଅନୁଚ୍ଛେଦ-3 ଏବଂ 5)—ଓ.ଇ.ଏ. ଅଧିନିୟମ, 1951—ଧାରା 8 (1)***—କୃଷି ଜମି—ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ଦ୍ୱାରା ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର—ଏକ୍ ପାଦିଆ ଆଧାରରେ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରୟତଙ୍କ ଖାତାରେ ନାମ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଖଜଣା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି—କୃଷି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପାଇଁ କୌଣସି

ଦସ୍ତାବିଜ ଏବଂ ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ— ଖଜଣା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଅଧିକାର ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ—ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା, ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତାଙ୍କୁ ରୟତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏବଂ ଓ. ଇ. ଏ. ଅଧିନିୟମର ଧାରା ୪ (1) ଅନୁଯାୟୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବେ ।

IV. ***2004(II) OLR-528, ଚୌଧୁରୀ ବଳରାମ ଦାଶ ବନାମ ଚକବନ୍ଦୀ ଆୟୁକ୍ତ, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ***—(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6 ରୁ ୪)***—ଓ. ଇ. ଏ. ଅଧିନିୟମ, 1951—ଧାରା 6 ଏବଂ 7***—ବିବାଦରେ ଥିବା ଜମି ଏକ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଂଶବିଶେଷ ଥିଲା, ଯାହା ଓ. ଇ. ଏ. ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ଝଞ୍ଜଟରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିଲା । ଜମି ନ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପରେ, ଓ. ଇ. ଏ. ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଜମି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅଭିଲେଖ ଅଧିକାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ସେହି ଆଦେଶ ଓ.ପି. ଦ୍ୱାରା ଆପତ୍ତି କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଛି । ଏହି ଆଦେଶ ବୈଧ ହୋଇଥିବାରୁ, ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଆବଦ୍ଧ ।

19. ଏଠାରେ ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ, ଯେତେବେଳେ ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ କେବଳ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ନାମରେ, ଅର୍ଥାତ୍, କେବଳ ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କ ନାମରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ପଟ୍ଟା ଜାରି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଚ୍ଛେଦ ପରେ, ସରକାର ଉକ୍ତ ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କୁ ତାଙ୍କଠାରୁ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଖଜଣା ଗ୍ରହଣ କରି ସିଧାସଳଖ ରାଜ୍ୟ/ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରୟତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ହାଲ୍ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ, ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ବାଦୀଙ୍କ ନାମରେ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଗଲା ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ର ନିଜସ୍ୱ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଅନୁଯାୟୀ, ପୂର୍ବତନ ମଧ୍ୟସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଚ୍ଛେଦ ପୂର୍ବରୁ ବିଭାଜନ ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କର ଯୌଥ ପରିବାରରେ ସ୍ଥିତି ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ମକଦ୍ଦମା ପରି ମାଲିକାନା ଘୋଷଣା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଥାଏ, ସେତେବେଳେ ବାଦୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ ଯେ, ସେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ମାଲିକାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଅନୁଯାୟୀ, ବାଦୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥାପିତ ମୌଖିକ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବାଦୀଙ୍କ ମାଲିକାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ

ଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇନାହିଁ, ତେବେ ଏହି ସମୟରେ, ଉପରୋକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ଆଇନର ବର୍ଣ୍ଣନା ପ୍ରୟୋଗ କରି, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ଏହି ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଅଙ୍କୁର ଦାସ, ବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଓ 2 ଏବଂ କହ୍ନେଇ ଦାସଙ୍କ ସହ ମିଳିତ ଭାବେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ବରଂ ଏହା ବିଚାର କରାଯାଏ ଯେ, ମକଦ୍ଦମାର ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଅଙ୍କୁର ଦାସଙ୍କ ଅନନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମକଦ୍ଦମାର ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ, ଅର୍ଥାତ୍, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛି ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ମକଦ୍ଦମାର ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକ ଅଟନ୍ତି ।

20. ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଅନୁଯାୟୀ, ଯେତେବେଳେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବାଦୀମାନଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିବାରେ କରାଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇଯାଏ, ସେତେବେଳେ ସେହି ସମୟରେ, ବାଦୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମକଦ୍ଦମା ହୋଇଥିବା ଏହି ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଉକ୍ତ ରାୟ ଏବଂ ଫଏସଲାରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ନାହିଁ । ଯେଉଁଥିପାଇଁ, ଆବେଦନକାରୀମାନ (ବାଦୀମାନେ) ଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନରେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନାହିଁ । ଏହା ବିଫଳ ହେବା ଉଚିତ ।

21. ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ଉପରେ, କିନ୍ତୁ ବିନା ଖର୍ଚ୍ଚରେ, ଖାରଜ କରାଗଲା ।

22. ଟି. ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 196/1989ରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଟି. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 40/1990ରେ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବାଦୀମାନଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିବାରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଫଏସଲା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଛି ।

(ଏ. ସି. ବେହେରା)

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

ଜାନୁଆରୀ 29, 2024/ଜଗବନ୍ଧୁ, ପି.ଏ.

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ" ।

ଅନୁବାଦିକା
ଶିବାନୀ ଦାଶ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

HIGH COURT ORISSA